

การประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น The Composition of *ranat thum* Solo in *surinthrahu samchan* Song

วงศ์วสันต์ วสันตสุรีย์^{*1} และตังปนิธาน อารีย์²
Wongwasant Wasantasuri ^{*1} and Tangpanidhan Aree²

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการประพันธ์ทางเดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทราหู สามชั้นและวิเคราะห์เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทราหู สามชั้น ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น มีทั้งหมด 3 ท่อน บรรเลงในลักษณะ 6 เที้ยว โดยบรรเลงท่อนละ 2 เที้ยว ประกอบด้วยเที้ยวแรกและเที้ยวกลับ โครงสร้างบทเพลงในช่วงแรกเริ่มบรรเลงด้วยกลวิธีการขยี้และกลับเข้าสู่จังหวะปกติในท้ายท่อนที่ 1 เที้ยวแรก และบรรเลงด้วยจังหวะด้วยดังกล่าวไปตลอดจนจบเพลง มีการสอดแทรกสำเนียงมอญและเปอร์เซียในช่วงกลางไปจนถึงท้ายของท่อนที่ 2 เที้ยวกลับ นอกจากนี้ยังพบกลวิธีและสำนวนในการบรรเลงระนาดทุ้มในเดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น อย่างครบถ้วนอันประกอบไปด้วยกลวิธีการตีตูด การตีถ่าง การตีกระทบ การตีย้อย การตีโขยก สำนวล่วงหน้า สำนวล้าหลัง และสำนวนอิหลักอิเหลื่อ

คำสำคัญ การประพันธ์เพลง / เดี่ยวระนาดทุ้ม / เพลงสุรินทราหู สามชั้น

Abstract

The objectives of The Composition of *ranat thum* Solo in *surinthrahu samchan* Song are for composition of *ranat thum* Solo in *surinthrahu samchan* Song and analyze it by way of a process for a

^{*} Corresponding author, email: patch_ws@hotmail.com

¹⁻² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาดนตรีไทย วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹⁻² Asst.Prof. Dr., Thai Music Department, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

qualitative research. It is found from the research that *ranat thum* Solo in *surinthrahu samchan* Song have total 3 parts which are played in an aspects of 6 times. The song is played twice for each part that comprises the first and second times. The structure of the song for the first part is played using a *kayi* technique and then coming back to the usual rhythm finally in the part 1 of the first time and then the song is played in such a rhythm until the end of the song. There is also mixture of Mon and Persian accent from the middle to the end of the second part of the second time. Beside, found perfectly are technique and accent in the play of *ranat thum* Solo in *surinthrahu samchan* Song that comprise technique for *tidut*, *tithang*, *tikrathop*, *tiyoi*, *tikhayok*, *luangna* accent, *lalang* accent, and *e lak e luea* accent.

Keywords: Composition of song /*ranat thum solo* /*surinthrahu samchan* song

บทนำ

ผู้ที่ได้ขึ้นชื่อว่ามีมนุษย์ ถือเป็นความประเสริฐสุดในวัฏสงสารของสิ่งมีชีวิต เพราะมนุษย์เป็นผู้รู้ผิด รู้ชอบ กรรมเหล่านี้จึงเป็นเครื่องกำหนดถึงความดีที่มนุษย์แต่ละบุคคลพึงมี รู้ชอบในการกระทำ รู้ชอบในจรรยา รู้จักตอบแทนคุณอันหมายถึงความกตัญญูกตเวทิตา ดังพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า นิमितฺตํ สาธุรูปานํ กตญญูกตเวทิตา ความกตัญญูกตเวทิตี เป็นเครื่องหมายของคนดี (ธรรมสภา, 2540: 71)

สืบเนื่องจากผู้วิจัยเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อันมีสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็นต้นศูนย์รวมใจของสถานศึกษาแห่งนี้ ให้ที่ปฏิบัติงานดังปรากฏคำว่า “บ้าน” ในนามของมหาวิทยาลัยอันหมายถึงบ้านของท่าน คุณูปการเหล่านี้ผู้วิจัยสำนึกในพระคุณจึงนำไปสู่แรงบันดาลใจบนฐานของความตั้งใจอันแรงกล้าเพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิตาน้อมบูชาคุณแต่ท่าน หากพิจารณาตามสถานะของผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทย วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอันทรงเกียรติแห่งนี้นี้แล้วนั้น สิ่งหนึ่งที่จะสามารถเชิดชูเกียรติของสมเด็จพระ

เจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ให้ก๊อกลง เป็นการตีแผ่คุณูปการที่ท่านมีต่อวงการดนตรีไทยอันเป็นสมบัติที่ประเมินค่ามิได้ของชาติคือการสืบทอดบทเพลงที่ปรากฏในบ้านของท่านในรูปของงานเขียนและการปฏิบัติเชิงประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม

สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ได้ให้การอุปถัมภ์ครูดนตรีไทยเพื่อให้มีอาชีพ มีความเป็นอยู่ที่ดี อันถือเป็นคุณูปการที่สำคัญยิ่งต่อวงการดนตรีไทย ซึ่งครูดนตรีไทยในบ้านของท่านล้วนแล้วแต่มีฝีมือเป็นที่ยอมรับในวงการดนตรีไทยทั้งสิ้น อาทิ พระประดิษฐไพเราะ (มีแขก) ครูหัต (ไม่ทราบนามสกุล) บุคคลเหล่านี้ได้รังสรรค์ประพันธ์เพลงไทยขึ้นใหม่ในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเพลงที่คุณภาพ พิสูจน์ได้จากการดำรงอยู่ของบทเพลงจากฝีมือของผู้ประพันธ์ที่ยังคงมีการสืบทอดและบรรเลงกันอย่างแพร่หลายจวบจนปัจจุบัน ดังที่พูนพิศ อมาตยกุล (2532: 322) ได้กล่าวว่า ครูหัต จัดเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงมากท่านหนึ่งในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจนถึงต้นรัชกาลสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยในเบื้องต้นเป็นศิษย์ของพระประดิษฐ์ไพเราะหรือครูมีแขก ครูหัตเป็นศิษย์ที่มีฝีมือโดดเด่นมากและเป็นผู้ที่มีความสามารถรอบตัว คือเป็นทั้งนักดนตรีและนักร้องในเวลาเดียวกัน ต่อมาครูหัตได้เข้ามาเป็นครูดนตรีประจำวงของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ซึ่งพระประดิษฐ์ไพเราะ (มีแขก) เป็นครูอาวุโสประจำวงนี้มาก่อนแล้ว และครูทั้ง 2 ท่านนี้ก็ทำให้วงของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) มีชื่อเสียงและโดดเด่นในเวลาต่อมา วงดนตรีวงนี้มีเพลงประจำอยู่หลายเพลงและต่อมาได้รับความนิยมแพร่หลายสู่วงดนตรีอื่น ๆ ทั่วไป

พิจารณาบทเพลงที่ปรากฏในบ้านของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) จากผลงานการประพันธ์ของครูดนตรีไทยในการอุปการะของท่านนั้น พบอยู่ด้วยกันหลายบทเพลง ซึ่งเพลงที่ติดตรึงใจของท่านมากที่สุดเห็นจะเป็นเพลงพระอาทิตย์ชิงดวง สองชั้น ประพันธ์โดยพระประดิษฐ์ไพเราะ (มีแขก) ด้วยเรื่องราวของบทเพลงดังกล่าวที่แฝงด้วยนัยสำคัญทางการเมือง มีการอุปมาถึงตรามณฑลสุริยะ (พระอาทิตย์) ซึ่งเป็นตราประจำของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) อันปรากฏชัดในประโยคขึ้นต้นของบทร้องที่ใช้ประกอบเพลงดังกล่าวซึ่งนำมาจากบทอักษรรยในเรื่องขุนช้างขุนแผนที่ว่า “พระอาทิตย์ชิงดวงพระจันทร์เด่น ดาวกระเด็นไกลเดือนดาราดับ” ดังที่พิชิต ชัยเสรี

(2556: 31-33) ได้อธิบายนัยสำคัญในเนื้อความนี้ว่า พระอาทิตย์ชิงดวงพระจันทร์ เเด่นนั้น สะท้อนภาพชัดเจนอยู่ ซึ่งดวงนั้นคือสายแยงดอกของช่างเขียนทำเป็น ดอกกระหวัดรัดเกี่ยวกันอยู่ แต่ดอกใดจะเด่นด้อยกว่ากันก็สุดแท้แต่ช่าง อ่านเผิน ๆ ก็จั่วว่าพระจันทร์เด่น แต่เนื้อต่อไปที่ว่า ดาวกระเด็นไกลเดือนดาราดับ ส่องความ อยู่ว่าพวกหล้าแพรททั้งหลายนั้น ถ้ามั่นใจว่าไปห้อมล้อมชิดใกล้พระจันทร์อยู่ ก็จะพลอยดับไปด้วย นี่ดูจะเป็นราชการไทยมาจนปัจจุบัน ที่เด่นนั้นคือพระอาทิตย์ ไม่ใช่พระจันทร์ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้บทเพลงนี้เปรียบดังสัญลักษณ์อันสื่อถึง อัตตาของท่านอย่างกลาย ๆ ซึ่งแม้ไม่ใช่คนดนตรีไทยแต่หากเป็นคนของมหาวิทยาลัย ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ส่วนใหญ่ก็มักจะคุ้นชินกับชื่อ “พระอาทิตย์ชิงดวง” อยู่เป็นเนื้อ แต่อย่างไรก็ดียังมีบทเพลงอื่นที่ปรากฏอยู่ในบ้านของท่าน อีก เช่น เพลงบุหลัน สามชั้น เพลงเทพบรรทม สามชั้น เพลงภิรมย์สุรางค์ สามชั้น หรือกระทั่งบทเพลงที่น่าสนใจอีกบทเพลงอย่างเพลงสุรินทราหู สามชั้น ซึ่งเป็น บทประพันธ์ของครุฑทัตที่ได้ประพันธ์ขึ้นเพื่อเป็นคุณานุสรณ์แด่สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค)

เพลงสุรินทราหู สามชั้น ประพันธ์โดยครุฑทัต นักร้องมีชื่อและครูดนตรี ของวงสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เพื่อเป็นคุณานุสรณ์ แด่สมเด็จพระยาท่านั้นเช่นเดียวกับที่ พระประดิษฐไพเราะ (มีแขก) เคยเรียบเรียงเพลงพระอาทิตย์ชิงดวงเพื่อเป็นคุณานุสรณ์แด่สมเด็จพระยาท่านนี้ มาครั้งหนึ่ง โดยประพันธ์จากเพลงสุรินทราหูในอัตราจังหวะสองชั้น ซึ่งเป็นของเก่า สำเนียงมอญประเภทหน้าทับปรบไกมี 3 ท่อน ท่อนที่ 1 มี 3 จังหวะ ท่อนที่ 2 และ 3 มี 4 จังหวะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554: 389)

อนึ่งเหตุอันเป็นสาระสำคัญสู่แรงบันดาลใจในการมุ่งประเด็นศึกษา ไปที่เพลงสุรินทราหู สามชั้น อีกประการนั้น ก็ด้วยเหตุตามความนิยมของคนดนตรี ไทยที่มักนำเพลงสามชั้นประเภทเพลงเกร็ดทั่วไปมาประพันธ์เป็นเพลงเดี่ยวต่างจาก เพลงพระอาทิตย์ชิงดวงที่เป็นเพลงอัตราจังหวะสองชั้นและจัดอยู่ในประเภทเพลงลา จึงไม่นิยมนำเพลงดังกล่าวมาประพันธ์เพลงทางเดี่ยวเพื่ออวดฝีมือของนักดนตรี มากนัก

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาการประพันธ์ขึ้นใหม่ในลักษณะทางเดี่ยวโดยเลือก เพลงสุรินทราหู สามชั้น เป็นเพลงหลักตามสาระสำคัญที่ได้นำเสนอมาแต่ข้างต้น โดยเป็นการศึกษาเฉพาะบริบทการบรรเลงสำหรับระนาดทุ้มเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจาก

ความถนัดเฉพาะด้านของผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานสอนในส่วนเครื่องมือเอกระนาดทุ้มงานเฉพาะทางตามความชำนาญจะเป็นฐานในการศึกษาองค์ความรู้นั้น ๆ ได้อย่างครอบคลุมซึ่งทางเพลงดังกล่าวเหมาะสำหรับผู้ที่มีฐานการบรรเลงอยู่ในขั้นสั่งสมประสบการณ์พอสมควรเนื่องจากทำนองเพลงรวมถึงกลวิธีที่ใช้ในการบรรเลงค่อนข้างมีความซับซ้อน

การประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น ประพันธ์ตามลักษณะทฤษฎีการประพันธ์เพลงไทยโดยชนบ ผู้วิจัยยึดถือทำนองหลักของบทเพลงดังกล่าวเป็นที่ตั้งและจึงประพันธ์หนทางการบรรเลงระนาดทุ้มตามลูกตกในแต่ละวรรคสำคัญโดยส่วนใหญ่ คือ ลูกตกห้องที่ 2, 4, 6 และ 8 ตามแนวทางที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการปฏิบัติระนาดทุ้มตั้งแต่ครั้งเยาว์วบจนปัจจุบันจากครูผู้เชี่ยวชาญด้านระนาดทุ้มซึ่งเป็นที่ยอมรับในสังคมระดับชาติ ได้แก่ ครูอุทัย แก้วละเอียด ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปีพุทธศักราช 2552 ครูชาติรี อบอุ่น ข้าราชการบำนาญ อดีตหัวหน้ากลุ่มงานดุริยางค์ไทย กองการสังคีต สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร และครูเอกสิทธิ์ การคุณิ ดุริยางคศิลปินงานดนตรี วงดนตรีไทย กองสวัสดิการตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวมาตลอด

โครงสร้างของเดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น ซึ่งเป็นงานสร้างสรรค์ชิ้นใหม่นี้ประกอบไปด้วยกัน 3 ท่อน เพลง บรรเลงกลับต้นท่อนละสองเที่ยวโดยไม่ซ้ำกัน (เพลงมี 3 ท่อน บรรเลงทั้งสิ้น 6 เที่ยว) องค์รวมของบทเพลงดังกล่าวผู้วิจัยได้สอดแทรกกลวิธีการบรรเลงระนาดทุ้มเพื่อให้สมฐานะประเภทเพลงเดี่ยวที่มีจุดมุ่งหมายในการแสดงศักยภาพบุคคลผู้บรรเลงไว้อย่างครบถ้วน ได้แก่ การตีตุต การตีถ่าง การตีโขก หรือกระทั่งสำนวนทั้ง 3 ประการ ที่ถือเป็นความวิจิตรและน่าพิศวงของระนาดทุ้ม คือ สำนวนล่วงหน้า สำนวนล่าหลัง และสำนวนอิหลักอิเหลื่อ ดังที่รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี ได้อธิบายเรื่องดังกล่าวไว้ในการบรรยายในงาน 100 ปี ขุนบรมจตุรพักต (ปลั่ง ประสานศัพท์) ดำเนินจัดงานโดยศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ความตอนหนึ่งว่า

ระนาดทุ้ม ผมถือว่าเป็นวิวัฒนาการของคนดนตรีไทย
ที่สูงที่สุดอย่างหนึ่ง เป็นส่วนเติมเต็มของคนไทยทำให้
ช่องว่างระหว่างระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่นั้นหายไป
ระนาดทุ้มจึงเป็นผลิตและเป็นผลที่เราต้องยกย่องภูมิปัญญา

ไทยจริง ๆ... ระนาดทุ้มมีลักษณะสำนวนที่เด่นชัดอยู่ 3 อย่าง คือ 1. ล่วงหน้า 2. ล้าหลัง และ 3. อีหลักอีเหลือ ล่วงหน้า คือลงก่อน ซึ่งสร้างความพิศวงมากกว่าจะเป็นการตลก รู้สึกน่าทึ่ง ถ้าเป็นล้าหลัง จะย้อยไปข้างหลัง กลอนต่อไป ต้องตัดลงให้พอดี ต้องคิดกันเป็นการมาก ที่นี้อีหลักอีเหลือ ยากที่สุด จังหวะจะไปหรือไม่ไป ดีแค่ 5 วินาที บางทีเรียนกัน ตั้งอาทิตย์หนึ่งยังดีไม่ได้ (พิชิต ชัยเสรี, 2540)

งานวิจัยนี้จัดเป็นอันเป็นสาระสำคัญแห่งแรงบันดาลใจในการประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น มาจากความประสงค์ในแสดงความคิดถึงยุคทองที่ด้วยจิตเคารพและศรัทธาที่ได้เสนอไว้แต่ข้างต้น ซึ่งปัจจัยนี้นอกจากจิตอันตั้งมั่นในการประกาศเกียรติภูมิของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ที่มีต่อการดนตรีไทยแล้วนั้น ผลโดยตรงที่ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งคือพัฒนาการทางทักษะการปฏิบัติระนาดทุ้มของผู้ศึกษาบทเพลงดังกล่าว เนื่องด้วยกลวิธีในการปฏิบัติระนาดทุ้มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเพลงนี้อย่างครบถ้วนนั้นจะเป็นตัวอย่างที่น่าสนใจในการฝึกปรือฝีมือหรือกระทั่งเป็นแนวทางในประพันธ์เพลงเดี่ยวได้อย่างถูกต้อง ยังประโยชน์แก่ทั้งวงการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษารวมไปถึงวงการอาชีพดนตรีไทย ถือเป็นการร่วมกันสืบทอดต่อยอด รักษาไว้ซึ่งความอัจฉริยวิเศษสุดของดนตรีไทยอันกล่าวว่าเป็นศาสตร์และศิลป์ที่เป็นสมบัติอันวิจิตรของชาติอย่างประเมินค่ามิได้นี้ให้คงอยู่สืบไปตราบชั่วกาลปาวสาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทราหู สามชั้น
2. เพื่อวิเคราะห์เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทราหู สามชั้น

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาทำนองหลักเพื่อเป็นฐานในการประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหูเฉพาะในส่วนอัตราจังหวะ สามชั้น เท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทราหู สามชั้น
2. ทราบสาระสำคัญในโครงสร้างของบทเพลงจากการวิเคราะห์เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทราหู สามชั้น
3. ได้แนวทางในการผูกกลอนระนาดทุ้มประเภทเพลงเดี่ยว
4. ได้แบบอย่างทางเพลงในลักษณะเพลงเดี่ยวเพื่อฝึกทักษะการปฏิบัติระนาดทุ้ม
5. ได้อนุรักษ์บทประพันธ์เพลงของครูทัต (ครูดนตรีในวงดนตรีไทยของสมเด็จพระยาบรมมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง บุนนาค))
6. เป็นการเชิดชูเกียรติสมเด็จพระยาบรมมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง บุนนาค) ผู้ซึ่งอุปถัมภ์วงการดนตรีไทย
7. เป็นการส่งเสริมให้เกิดความรัก ห่วงแหน รู้คุณค่า และอนุรักษ์ดนตรีไทยให้คงอยู่สืบไปด้วยความตระหนักรู้อย่างเต็มภาคภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินงานด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) บนฐานคิดอย่างวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creativity Research) โดยการเก็บข้อมูลจากเอกสาร (Document) และภาคสนาม (Field Study) จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาวิเคราะห์ทำนองหลักเพลงสุรินทราหู สามชั้น
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างแรงบันดาลใจในการประพันธ์โดยอาศัยแรงขับเคลื่อนจากความศรัทธาอุปถัมภ์ความภูมิใจและเคารพในสถาบันอันเป็นต้นสังกัดของผู้วิจัยซึ่งประทับพระนามของสมเด็จพระยาบรมมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง บุนนาค)
4. ประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทราหู สามชั้น โดยยึดตามหลักทฤษฎีการบรรเลงระนาดทุ้มในด้านสำนวนกลอนและกลวิธีในการปฏิบัติด้วยการนำทำนองหลักของบทเพลงดังกล่าวเป็นที่ตั้งและจึงประพันธ์หนทางการบรรเลงระนาดทุ้มตามลูกตกในแต่ละวรรคสำคัญโดยส่วนใหญ่ คือ ลูกตกห้องที่ 2, 4, 6 และ 8 เป็นสำคัญ

5. จัดทำรูปเล่มวิจัย

6. เผยแพร่เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทร์ราหู สามชั้น

ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์

1. วางทำนองหลักของเพลงสุรินทร์ราหู สามชั้น

2. ยึดลูกตกห้องที่ 2, 4, 6 และ 8 ในการประพันธ์ทางเดี่ยวระนาดทุ้มเป็นสำคัญ

3. ตกแต่งทางระนาดทุ้มตามหลักทฤษฎีการประพันธ์เพลงไทยจินตนาการ และประสบการณ์ทางด้านดนตรีไทยของผู้วิจัย

4. ตรวจสอบความถูกต้องของบทเพลงจากทำนองหลักอีกครั้ง

5. ถ่ายทอดเดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทร์ราหู สามชั้น ให้แก่ลูกศิษย์

6. วิเคราะห์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทร์ราหู สามชั้น

7. เผยแพร่บทเพลงในรูปวีดิทัศน์

ผลการวิจัย

1. ผลการประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทร์ราหู สามชั้น

เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทร์ราหู สามชั้นนี้ยังคงยึดรูปแบบการดำเนินทำนองตามทำนองหลักของบทเพลงดังกล่าวซึ่งเป็นเพลง 3 ท่อน มี 9 จังหวะ บรรเลงท่อนละ 2 เที้ยว รวม 22 จังหวะ อยู่ในกลุ่มเสียงทางกลางทั้งหมด โดยมีการสอดแทรกสำเนียงมอญไว้ในต้นท่อน 2 เที้ยวที่ 2 ซึ่งเป็นสำเนียงภาษาต่างชาติดั้งเดิมปรากฏในเพลงไทยตามแต่โบราณ หากแต่ความพิเศษของเดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทร์ราหู สามชั้น ทางนี้ ผู้วิจัยได้สอดแทรกสำเนียงภาษาเปอร์เซียซึ่งถือเป็นสำเนียงภาษาในเพลงไทยที่ยังไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยอาศัยแนวความคิดการประพันธ์ดังกล่าวจากการศึกษาหลักการประพันธ์เพลงไทย สำเนียงภาษาในเพลงไทยประกอบกับความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ทางด้านดนตรีไทยของผู้วิจัยเองดังปรากฏในท้ายท่อนที่ 2 เที้ยวที่ 2 ทั้งนี้เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งการบูชาด้วยความเคารพนบถน้อมต่อสมเด็จพระยาบรมมหาราชวังศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) มหามุขผู้ซึ่งสืบเชื้อสายวงศ์เฉกอะหมัดแห่งเปอร์เซีย

เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทร์ราหู สามชั้น

ท่อน 1 เที้ยวแรก

- - - ดร	- ฟช ฟ -	ร ฟ ชฟ -	ฟ - ดท -	ล - รด -	- ด - ร	ช - ฟร -	ดท - ช -
- - ท -	ม - - ด	- - - ด	ร ร - ล	- ฟ - ท	ฟ ท ร -	- ฟร - ดท	- ลช - ช

- - ลล -	รด - - -	ฟ - ลช -	ด - ช ล	- ล - ท - ท ด	- ด - ร - -	- ร - ร - ร	- ด - ท
- - - ล	- ล ช ฟ	- ด - ฟ	- - ฟ ล -	ช - ท - ล - ด	ท - ร - ร -	- ช ฟ ร	- ด - ท

- - ดด	ร - ชลทท	- ฟ ม -	รด - ล -	- - ฟชลท	- - ร -	ฟ - ร - ร -	ท - ล -
- ฟ - ด	- ฟ - -	ร - ท รด	- ทล ล -	ฟชลท - -	ลทดร ร -	ด - ด - ท	ลชฟ - ช

- ช ฟร -	ทช - ร - ร	- ร - ร -	- ด - ท	- ฟ - ช	ล - ท -	ฟ ฟ ฟ -	ดท - - ร
- ฟร - ดท	- ฟร -	รฟ - ฟม -	ดท - ดท -	ทฟ - ฟช -	ชล - ลท -	- ทร ทรท	- ลชฟร -

- ชล ด -	ดล - ดร	- - ร -	ฟฟฟ - ฟ	ลช - ช -	ล ด - -	ช - ดล -	ลช - ร -
ฟ - - ล	- ชล ร -	ล - ด - ฟ	- ร - ช	- ฟ - ล	- - รดลช	- ร - ชฟ	- ฟร - ร

ด - ท - -	ท ช - -	ฟ - - รฟ	- - ท -	ท - ท -	ฟ ท - -	ร - - -	ฟ - - -
- - รฟ	- - ฟร	- ฟท -	ร ท - -	- - - ร	- - ฟท	- - ด -	- - ร -

ท่อน 1 เที้ยวกลับ

ฟ - - -	ร - - -	ร - - -	ท - - -	- ล - -	ฟฟ - ท -	ฟร - -	- - ช -
- - ท -	- - ด -	- - ช -	- - ล -	- ล - -	- ฟ - ร	- - ด ท	ลช - -

- ล - -	- ฟ - -	ล - ล -	- ล - -	- - - -	- - ร -	- - ด -	- - ท -
ล - ล ด	- ฟ - ฟ	ล - ล ด	- ล - -	ฟชลท	ด ร - -	ช ด - -	ฟ ท - -

- - ท ด	- - - ฟ	- - ช ล	ท ด - ร	- ฟ - ร	- - ด ท	- - ฟ -	- - ช -
ช ล - -	ท ฟ - -	ด ฟ - -	- - ท -	ด - ท -	ด ท - -	ล ช - -	ล - - -

ช - ชช -	ลช - -	ฟ - ฟร	- - ท -	- - ฟร	- - ท -	ท ช - -	- - ร -
ร - - ช	- - ฟร	- ฟ - -	ด ท - -	ฟ - - -	ด ท - ท	- - ฟร	- - ร -

พื รื - -	พื รื - -	ดื ท - -	- ล - -	ล ดื - -	- ดื - -	ล ช - -	- รื - -
- - ดื รื	- - ดื ท	- - ล ช	พ - - ช	- - - ร	- - ล ช	- - พ ร	- ร - -

- - พื -	- - รื -	- รื พื -	- - ท -	- พ - ร	- - ด ท	- - ล ช	- - ร -
ร - - ท	ด ร - -	ร - - พ	ช ท - -	ร - ท -	ด ท - -	ล ช	พ ร - -

ท่อน 2 เที้ยวแรก

- - ด -	ด พ - -	- - ร -	ร - พ -	- - ล ดื	- - ล -	- - พ ช	- - พ -
ช ล - ล	- - ร ด	ล ด - ด	- พ - -	พ ล - -	พ ล - -	ร พ - -	ร พ - -

- - พ ร	- - - ท	- - - ล	- - - ล	- - - ดื	- - - ช	- - พ -	- รื - -
ด ร - -	ด ท - -	ล ช พ -	- ช - -	ล ด - -	ด ช - -	พ ร - ร	- ร - -

- - ร ร -	พ ร - -	- - พ ท	- - รื -	- ดื - -	- - ดื -	- ท - -	- - ท -
ร - - ร	- - ด ท	พ ท - -	พ ร - -	ด - ช ล	ท ด - -	ท - พ ช	ล ท - -

- - พ -	- - ช -	- - ล -	- - ท	- - ล -	- - ท -	- - ดื -	- - รื -
ร พ - -	พ ช - -	ช ล - -	ล ท - พ	ช ล - ช	ล ท - ล	ท ด - ท	ด ร - -

พื - ดื พื	- พื - -	ดื- ล ดื	- ดื - -	ล - ด พ	- - - ด	- - ร -	- พ - -
- ล - -	ดื- ดื ล	- พ - -	ล - ล พ	- ล - -	ร ด - -	ล ด - พ	- พ - -

- ล - -	- ล - -	- ล - -	- ล - -	- ดื - ดื	- ดื - ดื	- ดื - ดื	- ดื - ดื
ล - ล ด	- - ด ร	- - ร พ	- - พ ช	- - ช ล	- - พ ช	- - ร พ	- - ด ร

- พ - พ	- พ - -	ช พ - พ	- พ - -	- พ - -	ท - - พื	- - รื -	- ท - -
- - ร -	- ร - ร	- - ร -	- ร - ร	- - ร พ	- พ ท -	ร ท - ท	พ - พ ร

พ - - ร	- - ท -	- ท - -	ท - - ท	- - ร พ	- - พ ท	- - พ -	- รื - -
- ร ท -	ท พ - ร	พ - ร พ	- ร พ -	พ ท - -	ท ร - -	พ ร - ร	- ร - -

ท่อน 2 เที้ยวกลับ

ฟฟ -- ฟ	--- ด	-- ร -	- ฟ --	ลช --	ล - ดั -	- ดั --	ฟ ---
- ฟ --	ร ด --	ล ด - ฟ	- ฟ --	-- ชล	- ล - ร	ฟ - ร ฟ	- ฟ --

ชฟ -- ร	-- ด -	- ท --	ล -- ร	- ด - ท	- ล - ช	-- ล ท	ด ร --
- ร ด -	ด ท - ท	ล - ล ช	- ช ฟ -	ท - ล -	ช - ฟ -	ฟ ช --	----

- ฟ ช ฟ	- ฟ --	- ฟ - ฟ	- ฟ --	- ฟ - ฟ	- ฟ - ร	ร - ดั ร	- ดั - ท
ร ---	ด ร - ร	-- ร -	- ร - ร	- ฟ --	ด -- ร	ฟ - ด ร	- ด - ท

- ร - ดั	- ดั --	- ล --	ท ดั - ท	--- ช	- ล - ท	- ช ล ท	ดั ร --
-- ด -	- ฟ - ฟ	-- ชล	--- ฟ	- ฟ --	----	ฟ ---	--- ร

- ช - ฟ	- ช - ด	-- ร -	- ม - ฟ	----	- ม ฟ ช	----	- ฟ ม ฟ
-- ฟ	--- ช	-- ล -	- ท - ด	----	- ท ด ร	----	- ด ท ด

----	----	----	- ล - ดั	----	----	----	----
----	----	- ด - ฟ	----	-- ท -	- ล - ช	-- ฟ -	- ม - ร

-- ม -	--- ร	----	ม ด ม ร	----	----	-- ท -	- ด - ร
----	- ด - ล	----	ท ช ท ล	----	--- ล	----	----

----	- ท - ด	----	- ด - ร	-- ฟ ท	--- ร	- ฟ - ร	----
-- ล -	----	-- ท -	----	ท ร --	ฟ ร - ร	-- ล ร	----

ท่อน 3 เที้ยวแรก

ท - ฟ ช	-- ท -	ฟ ช --	ท ดั --	ฟ -- ฟ	-- ฟ -	ด ท --	-- ร -
- ร --	ฟ ช - ร	-- ฟ ช	--- ด	- ท ด -	ท ด - ท	-- ล ช	ฟ ร --

-- ฟ -	-- ช -	-- ท -	-- ดั -	ฟฟ - ฟ -	ฟ ---	ร ดั --	- ช --
ร ฟ --	ท ช --	ด ท --	ร ด --	- ฟ - ฟ	-- ท ดั	-- ท ช	- ร --

ช ท - -	ท - ท -	ท - - ท	- - ท ช	- - รื ดั	- - ดั ท	- - ท ช	- - ช พ
- - รื รื	- รื - ช	- รื ช -	รื ช - -	ช ดั - -	พ ท - -	ร ช - -	ด พ - -

- พ - -	พ - ด ร	- - พ ท	- - รื -	ด ด - ร ด	- - ด ท	- - ท ล	- - - ช
- ด - -	- ท - -	ด ร - -	พ ร - -	- ด - -	พ ท - -	ม ล - -	ร ช - -

- - - ด	- - - ร	- - - พ	- - - ด	- - ท ร	- - - ด	- - ท -	- ล - -
พ ร - -	ท ช - -	ด ท - -	ร ด - -	ท ช - -	- ด - -	ท ช - พ	- - - ช

- ช - ช	- - พ -	พ ร - -	- ท - -	ท - - ท	- - ท -	- ท - -	พ ท - -
- ช - -	พ ร - พ	- - ด ท	- ท - -	- ร ช -	ร ช - ร	ช - ท ร	- - พ ร

- ร - -	- ช - -	- ล - -	- ดั - -	ล ดั - -	- ดั - -	ล ช - -	- รื - -
- - ด ล	- - พ ร	- - ช พ	- - ล ช	- - - ด	- - ล ช	- - พ ร	- ร - -

ดั ท - -	ท ช - -	พ ร - -	- ท - -	- ท - ท	- - ท -	- รื - รื	- - รื -
- - ร พ	- - พ ร	- - ด ท	- ท - -	ท - ท พ	- ท - -	ร - ร พ	- ร - -

ท่อน 3 เที้ยวกลับ

- พ - -	พ ช - -	- ดั - -	ท ดั - -	- ท - -	- พ - -	ร - พ -	- รื - พ
ร - ด ร	- ร - -	ช - พ ช	- ช - -	พ - พ ร	- - ร ท	- ด - ร	- ร - -

- - - ท	- - - ดั	- - - รื	- - - พ	- - - พ	- - - รื	- - - ดั	- - - ช
- ร - -	- ช - -	- ท - -	- ดั - -	- รื - -	- ดั - -	- ท - -	- ช - ร

- พ - -	- ร - -	ท - - ท	- ช - -	- - รื ดั	- - ดั ท	- - ท ช	- - ช พ
- - พ ร	- - ร ช	- ร ช -	ร ช - ช	- ดั - ช	- ท - พ	- ช - ร	- พ - ด

- พ - รื	- รื - ท	- ท - ล	- ล - พ	- ล - พ	- ล - พ	- ล - ล	- ล - ท
- - ช ท	- - พ ช	- - ร พ	- - ด ร	- - ล ด	- - ด ร	- - ร พ	- - พ ช

- ดั - -	- - - -	- ท - -	- - - -	- ช - -	- - - -	- พ - -	- - - -
- ด - ร	- ร - -	- ท - ด	- ด - -	- ช - ท	- ท - -	- พ - ช	- ช - -

- ท - -	- รี่ - -	- ฟ - -	- ท - -	ฟฟ - - ซ	ล ท - -	- - ล ท	ด ร - -
ฟ - ฟ ร	- ร - -	ร - ร ท	- ท - -	- ฟ - -	- - - -	ฟ ซ - -	- - - ร

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - รี่	- - - รี่
- - - ด	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - -	- ร - ร

- - ซซ -	ท ซ - -	ฟ ร - -	- ท - -	- ซ - ฟ	- ฟ - ท	- - - ดี่	ท ดี่ - รี่
- - - ซ	- - ฟ ร	- - ด ท	- ท - ท	- ฟ - -	ด - - ท	- - ด -	ท ด - ร

2. ผลการวิเคราะห์เดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงสุรินทราหู สามชั้น

บทประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น เป็นเพลงปรบไก่ กำกับหน้าทับด้วยกลองสองหน้าประกอบการบรรเลง ประกอบไปด้วย 3 ท่อน ตามอย่างบทเพลงต้นรากและบรรเลงในลักษณะกลับต้นในละท่อนโดยไม่ซ้ำทำนองรวมแล้วเป็น 6 เที้ยว มีการออกสำเนียงภาษามอญในท่อนที่ 2 เที้ยวที่ 2 ในประโยคที่ 23-24 เพื่อผลักดันให้สำเนียงเพลงสุรินทราหู สามชั้น ที่มีความกระเตียดไปทางมอญอยู่แล้วนั้นมีความโดดเด่นขึ้น นอกจากนี้ยังมีการสร้างสรรค์สำเนียงเปอร์เซียขึ้นใหม่ซึ่งจัดอยู่ในหมวดหมู่ของเพลงไทยสำเนียงแขก โดยมากคำว่าแขกในเพลงไทยมักเหมารวมถึงสำเนียงแขกมลายูและแขกชวาเป็นสำคัญ อาจเนื่องมาจากภูมิประเทศที่มีพรมแดนอาณาเขตใกล้กับประเทศไทย จึงมีการไปมาหาสู่จนเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน ดังที่พิชิต ชัยเสรี (2540 อ้างถึงใน วงศ์สันต์ วสันตสุรีย์, 2564: 96) ได้ให้ทัศนะคติในเรื่องนี้ไว้ว่า “แขกของเรานี้ไม่ใช่แขกอินเดีย ไม่ใช่แขกเปอร์เซีย จะออกไปทางมลายูทางชวา จะบอกว่าแขกจะเสียงติด ๆ ก็ไม่ได้อีก เพราะจีนก็ติด แต่เป็นการฉายลักษณะเนียได้ พวกเนียต้องมีหน้าทับประกอบ ก็จะทำให้สำเนียงเด่นขึ้นมามาก...”

ในการกำกับจังหวะสำเนียงมอญนั้น ให้บรรเลงด้วยกลองสองหน้าด้วยหน้าทับ
สำเนียงมอญอย่างขนบดังนี้

----	- พริ้ง -ปะ	--- พริ้ง	--- พริ้ง	----	- พริ้ง -ปะ	--- พริ้ง	--- พริ้ง
------	-------------	-----------	-----------	------	-------------	-----------	-----------

ฉิ่งกำกับด้วยอัตราจังหวะ สองชั้น ดังนี้

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
----------	---------	----------	---------	----------	---------	----------	---------

ส่วนการกำกับจังหวะสำเนียงเปอร์เซีย ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์หน้าทับขึ้นใหม่ กระทำได้
ด้วยกลองสองหน้าดังตัวอย่างต่อไปนี้

--- พริ้ง	-- ปะ -	- ปะ --	- พริ้ง -ปะ	--- พริ้ง	-- ปะ -	- ปะ --	- พริ้ง -ปะ
-----------	---------	---------	-------------	-----------	---------	---------	-------------

ในการบรรเลงฉิ่ง ให้กำกับจังหวะอย่างเพลงไทยสำเนียงแขกโดยขนบ ดังนี้

--- ฉิ่ง	--- ฉิ่ง	--- ฉิ่ง	--- ฉิ่ง	--- ฉิ่ง	--- ฉิ่ง	--- ฉิ่ง	--- ฉิ่ง
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

จากการวิเคราะห์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น พบว่า ทางเพลงนี้
ได้รวบรวมกลวิธีและสำนวนในการบรรเลงระนาดทุ้มไว้อย่างครบถ้วนทั้งการตีจุด
ตีถ่าง ตีกระทบ ตีย้อย ตีโยยก สำนวนล่องหน้า สำนวนล้าหลัง และสำนวน
อิหลักอิเหลื่อ โดยสามารถยกตัวอย่างกลวิธีและสำนวนที่ปรากฏในเดี่ยวระนาดทุ้ม
เพลงสุรินทราหู สามชั้น ดังนี้

กลวิธีพิเศษ

ตีจุด

- ท - -	- รื - -	- ฟ - -	- ท - -	ฟฟ - - ชุ	ล ท - -	- - ล ท	ด ร - -
ฟ - ฟ ร	- ร - -	ร - ร ท	- ท - -	- ฟ - -	----	ฟ ชุ - -	--- รื

ตีถ่าง

ด ท - -	ท ชุ - -	ฟ ร - -	- ท - -	- ท - ท	- - ท -	- รื - รื	- - รื -
- - ร ฟ	- - ฟ ร	- - ด ท	- ท - -	ท - ท ฟ	- ท - -	ร - ร ฟ	- ร - -

ตีกระทบ

-- ซช -	ท ซ --	ฟ ร --	- ท --	- ซ - ฟ	- ฟ - ท	--- ตั๊	ท ตั๊ - รี่
--- ซ	-- ฟ ร	-- ด ท	- ท - ท	- ฟ --	ด -- ท	-- ด -	- ด - ร

ตี้อย

-- ท ตั๊	--- ฟ	-- ซ ล	ท ตั๊ - รี่	- ฟ - รี่	-- ตั๊ ท	-- ฟ -	-- ซ -
ซ ล --	ท ฟ --	ด ฟ --	-- ท -	ตั๊ - ท -	ตั๊ ท --	ล ซ --	ล - -

ซ - ซช -	ล ซ --	ฟ - ฟ ร	-- ท -	-- ฟ ร	-- ท -	ท ซ --	-- รี่ -
ร - - ซ	-- ฟ ร	- ฟ --	ด ท --	ฟ ---	ด ท - ท	-- ฟ ร	-- ร -

ตีโยก

ฟ รี่ --	ฟ รี่ --	ตั๊ ท --	- ล --	ล ตั๊ --	- ตั๊ --	ล ซ --	- รี่ --
-- ตั๊ รี่	-- ตั๊ ท	-- ล ซ	ฟ -- ซ	--- ร	-- ล ซ	-- ฟ ร	- ร --

สำนวน

สำนวนล่วงหน้า

-ซ ฟร -	ทซ - รี่ รี่	- รี่ - รี่	- ตั๊ - ท	- ฟ - ซ	- ล ท -	ฟ ฟ ฟ -	ดท - - ร
- ฟร - ดท	- ฟร -	รฟ - ฟม -	ดท - ดท -	ทฟ - ฟซ -	ซล - ลท -	- ทร ทร ท	- ลซฟร -

สำนวนล้าหลัง

--- ด	--- ร	--- ฟ	--- ด	-- ท ร	--- ด	-- ท -	- ล --
ฟ ร --	ท ซ --	ด ท --	ร ด --	ท ซ --	- ด -	ท ซ - ฟ	--- ซ

- ซ - ซ	-- ฟ -	ฟ ร --	- ท --	ท -- ท	-- ท -	- ท --	ฟ ท --
- ซ - -	ฟ ร - ฟ	-- ด ท	- ท --	- ร ซ -	ร ซ - ร	ซ - ท ร	-- ฟ ร

สำนวนอิหลักอีเหลือ

ดํ ทุ - -	ทุ ช - -	ฟ - - รฟ	- - ทุ -	ทุ - ทุ -	ฟ ทุ - -	ร - - -	ฟ - - -
- - รฟ	- - ฟ ร	- ฟ ทุ -	ร ทุ - -	- - - ร	- - ฟ ทุ	- - ด -	- - ร -

ฟ - - -	ร - - -	ร - - -	ทุ - - -	- ล - -	ฟฟ- ทุ -	ฟ ร - -	- - ช -
- - ทุ -	- - ด -	- - ช -	- - ล -	- ล - -	- ฟ - ร	- - ด ทุ	ล ช - -

ทั้งยังมีการออกสำเนียงภาษามอญในประโยคที่ 23 - 24 และสำเนียงเปอร์เซียซึ่งถือเป็นสำเนียงใหม่ในเพลงไทยที่ยังไม่เคยมีมาก่อนในประโยคที่ 25 - 28 ยังผลให้ทางเพลงมีความน่าสนใจ เป็นการเพิ่มอรรถรสในการเสพงานศิลป์ของผู้ฟัง โดยรวมทางเพลงมีความสมบูรณ์สูงสุดเพื่อเป็นการแสดงซึ่งศักยภาพของผู้บรรเลงให้สมฐานะเพลงเดี่ยว

การอภิปรายผล

หัวใจสำคัญของการประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น ตามความประสงค์ของผู้วิจัยนั้น นอกจากจะเป็นการประพันธ์เป็นคุณานุสรณ์ถวายสมเด็จพระยาบรมมหารัษฎ์ศรียุวงศ์ (ช่วง บุนนาค) แล้วนั้น ผู้วิจัยยังพยายามสอดแทรกกลวิธีการบรรเลงระนาดทุ้มในหลาย ๆ มิติ เพื่อให้ทางเดี่ยวมีความสมบูรณ์สูงสุดเพื่อผู้บรรเลงจะได้แสดงศักยภาพในการบรรเลงครบกระบวนการบรรเลงระนาดทุ้มให้สมศักดิ์ศรีเพลงเดี่ยว ซึ่งประกอบไปด้วยกลวิธีการบรรเลงและสำนวนที่ปรากฏในระนาดทุ้มอย่างครบถ้วนตามอย่างอัตลักษณ์ของระนาดทุ้มที่ควรจะเป็นซึ่งสอดคล้องกับไพฑูรย์ เฉยเจริญ (2542) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ทางระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน ความตอนหนึ่งพบว่า ทางระนาดทุ้มเพลงเชิดจีนสามารถแบ่งได้ 2 ชนิด ได้แก่ สำนวนตรงจังหวะ และสำนวนไม่ตรงจังหวะ นอกจากนี้ยังพบว่า ในแต่ละสำนวน ยังมีทำนองกลุ่มย่อยที่เป็นลักษณะเฉพาะและแบ่งได้คือ เสียงกระโดด เสียงถ่าง ทำนองยกเอื้อง ทำนองเรียงเสียง และทำนองล่องหน้า ทางระนาดทุ้มที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้มีความโดดเด่นอย่างชัดเจนในเรื่องการเชื่อมโยงประโยค ซึ่งจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสนิทสนมกันตลอดในเชิดจีนแต่ละตัว ด้านความสัมพันธ์ของระนาดทุ้มตามลักษณะการบรรเลงรวมวงพบว่า กลุ่มทำนองของเพลงเชิดจีนโดยเฉพาะในส่วนของทำนองลูกโยนชนิดต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ระนาดทุ้มแสดงศักยภาพทางการบรรเลงได้อย่างโดดเด่นกว่าเครื่องดนตรีชิ้นอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นประพันธ์เพียงเดี่ยวระนาดทุ้มเพลงสุรินทราหู สามชั้น เท่านั้น และผู้วิจัยแสดงปณิธานอย่างชัดเจนแต่ข้างต้นถึงการเลือกบทเพลงที่มีความสำคัญต่อสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์ทางเดี่ยวดังกล่าว อนึ่งยังมีเพลงไทยที่ประพันธ์โดยครูดนตรีไทยผู้ซึ่งประจำวงดนตรีไทยของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) อยู่อีก เช่น ผลงานการประพันธ์เพลงของพระประดิษฐไพเราะ (มีขาก) ผลงานการประพันธ์เพลงของครูหัต ซึ่งแต่ละบทเพลงล้วนมีความน่าสนใจ โครงสร้างมีความซับซ้อน เหมาะสมในการเป็นฐานแห่งแรงบันดาลใจในการประพันธ์ทางเดี่ยว ผู้วิจัยขอเสนอแนะหัวข้อวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยในครั้งต่อไป ได้ดังนี้

- การประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงพระอาทิตย์ชิงดวง สองชั้น
- การประพันธ์เดี่ยวระนาดทุ้มเพลงบุหลัน สามชั้น

บรรณานุกรม

- ธรรมสภา. (2540). **พุทธศาสนสุภาษิตฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.
- พิชิต ชัยเสรี. (2540). **การบรรยายในงาน 100 ปี ขุนบรมจตุลเลิศ (ปลั่ง ประสานศัพท์)**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน).
- พิชิต ชัยเสรี. (2556). **การประพันธ์เพลงไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2532). **นามานุกรมศิลป์เพลงไทยในรอบ 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ เฉยเจริญ. (2542). **การวิเคราะห์ทางระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

วงศ์วสันต์ วสันตสุริย์. (2564). **ดุष्ฎินิพนธ์วิจัยสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์:
เพลงการเดินทางของนกอะหมัดสู่กรุงศรีอยุธยา. ดุष्ฎินิพนธ์ปริญญา
ศิลปกรรมศาสตรดุष्ฎิปบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**